

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2018/985

z dnia 12 lutego 2018 r.

uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 167/2013 w odniesieniu do wymogów dotyczących efektywności środowiskowej i osiągnięć jednostki napędowej pojazdów rolniczych i leśnych oraz ich silników, a także uchylające rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/96

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 167/2013 z dnia 5 lutego 2013 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów rolniczych i leśnych⁽¹⁾, w szczególności jego art. 19 ust. 6, art. 20 ust. 8, art. 28 ust. 6 i art. 53 ust. 12,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Uwzględniając Europejską strategię na rzecz ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów⁽²⁾, szczegółowe wymogi techniczne dotyczące homologacji typu pojazdów rolniczych i leśnych w odniesieniu do ich efektywności środowiskowej i osiągnięć jednostki napędowej powinny zmierzać do poprawy efektywności środowiskowej przedmiotowych pojazdów, a jednocześnie do wzmocnienia konkurencyjności przemysłu motoryzacyjnego w Unii.
- (2) W celu poprawy jakości powietrza i przestrzegania wartości dopuszczalnych emisji zanieczyszczeń konieczna jest znaczna redukcja emisji węglowodorów z pojazdów rolniczych i leśnych. Cel ten należy osiągnąć nie tylko poprzez zmniejszenie emisji węglowodorów z rury wydechowej i emisji par z tych pojazdów, ale również przyczyniając się do zmniejszenia poziomów cząstek lotnych.
- (3) Ze względu na stosowanie przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1628⁽³⁾ odnośnie do kategorii silników, wartości granicznych emisji spalin, cykli badania, okresów trwałości emisji, wymogów dotyczących emisji spalin, monitorowania emisji z silników w trakcie eksploatacji oraz prowadzenia pomiarów i badań, a także ze względu na przepisy przejściowe i przepisy pozwalające na wczesne udzielanie homologacji typu UE i wprowadzanie do obrotu silników etapu V do efektywności środowiskowej pojazdów rolniczych i leśnych, przepisy niniejszego rozporządzenia obejmujące pozostałe aspekty takiej homologacji powinny być ściśle wzorowane na przepisach zawartych w rozporządzeniu (UE) 2016/1628.
- (4) Na potrzeby etapu emisji zanieczyszczeń dla silników pojazdów rolniczych i leśnych, zwanego „etapem V”, który zastąpi etap ustanowiony w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2015/96⁽⁴⁾, należy wyznaczyć ambitne wartości graniczne emisji zanieczyszczeń gazowych i cząstek stałych przy jednoczesnym dostosowaniu do międzynarodowych norm w celu ograniczenia emisji cząstek stałych i prekursorów ozonu, takich jak tlenki azotu i węglowodory.

⁽¹⁾ Dz.U. L 60 z 2.3.2013, s. 1.

⁽²⁾ COM(2010) 186 final z 28 kwietnia 2010 r.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1628 z dnia 14 września 2016 r. w sprawie wymogów dotyczących wartości granicznych emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych oraz homologacji typu w odniesieniu do silników spalinowych wewnętrznego spalania przeznaczonych do maszyn mobilnych nieporuszających się po drogach, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1024/2012 i (UE) nr 167/2013 oraz zmieniające i uchylające dyrektywę 97/68/WE (Dz.U. L 252 z 16.9.2016, s. 53).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/96 z dnia 1 października 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 167/2013 w odniesieniu do wymogów dotyczących efektywności środowiskowej i osiągnięć jednostki napędowej pojazdów rolniczych i leśnych (Dz.U. L 16 z 23.1.2015, s. 1).

- (5) Wprowadzenie znormalizowanej metody pomiaru zużycia paliwa i emisji dwutlenku węgla pochodzących z silników pojazdów rolniczych i leśnych jest niezbędne, aby zapobiec powstawaniu barier technicznych dla handlu między państwami członkowskimi. Z tego samego powodu należy również zapewnić, aby klienci i użytkownicy otrzymywali obiektywne i dokładne informacje dotyczące tych samych parametrów.
- (6) W celu zapewnienia, aby wprowadzane do obrotu nowe pojazdy, komponenty i oddzielne zespoły techniczne gwarantowały wysoki poziom ochrony środowiska, wyposażenie lub części, które mogą być zamontowane w pojazdach rolniczych i leśnych, a przy tym znacząco zakłócać funkcjonowanie układów mających zasadnicze znaczenie dla ochrony środowiska, były kontrolowane przez organ udzielający homologacji, zanim zostaną wprowadzone do obrotu. W tym celu powinny zostać ustanowione przepisy techniczne dotyczące wymogów, które muszą spełniać te części lub to wyposażenie.
- (7) Postęp techniczny i wysoki poziom ochrony środowiska wymagają ustanowienia wymogów technicznych na potrzeby wprowadzenia etapu V w odniesieniu do pojazdów rolniczych i leśnych, zastępującego dotychczasowe etapy wymogów w zakresie emisji zanieczyszczeń z silników ustanowione w rozporządzeniu delegowanym (UE) 2015/96. Niezbędne wymogi techniczne dotyczące w szczególności kategorii silnika, wartości granicznych oraz dat wdrożenia w niniejszym rozporządzeniu należy dostosować do wymogów określonych w rozporządzeniu (UE) 2016/1628.
- (8) Zgodnie z decyzją Rady 97/836/WE ⁽¹⁾ Unia przystąpiła do Porozumienia Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych („EKG ONZ”) dotyczącego przyjęcia jednolitych wymagań technicznych dla pojazdów kołowych, wyposażenia i części, które mogą być stosowane w tych pojazdach, oraz wzajemnego uznawania homologacji udzielonych na podstawie tych wymagań („zrewidowane porozumienie z 1958 r.”). W komunikacie „CARS 2020: Plan działania na rzecz konkurencyjnego i zrównoważonego przemysłu motoryzacyjnego w Europie” ⁽²⁾ Komisja podkreśliła, że przyjęcie przepisów międzynarodowych w ramach Porozumienia EKG ONZ z 1958 r. jest najlepszym sposobem usunięcia barier pozataryfowych w handlu. Dlatego też odniesienia do odpowiednich regulaminów EKG ONZ należy stosować, w stosownych przypadkach, na potrzeby określenia wymogów dotyczących homologacji typu UE. Taką możliwość przewidziano w rozporządzeniu (UE) nr 167/2013.
- (9) Odnośnie do wymogów dotyczących efektywności środowiskowej i osiągnięć jednostki napędowej pojazdów rolniczych i leśnych, regulaminy EKG ONZ należy stosować na równi z przepisami unijnymi w celu uniknięcia powielania nie tylko wymogów technicznych, ale także procedur certyfikacji i procedur administracyjnych. Homologacja typu powinna się opierać bezpośrednio na normach ustalonych na szczeblu międzynarodowym, ponieważ takie podejście może poprawić dostęp do rynku w państwach trzecich, zwłaszcza w tych, które są umawiającymi się stronami zrewidowanego porozumienia z 1958 r., podnosząc tym samym konkurencyjność przemysłu Unii.
- (10) W przypadku silników, które przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia nie podlegały homologacji typu na szczeblu unijnym w zakresie emisji zanieczyszczeń, i w przypadku pojazdów wyposażonych w takie silniki powinna istnieć możliwość wprowadzania ich do obrotu aż do obowiązkowej daty rozpoczęcia stosowania rozporządzenia (UE) 2016/1628 w odniesieniu do wprowadzania do obrotu odpowiedniej kategorii silników, pod warunkiem że są one zgodne z obowiązującymi przepisami krajowymi.
- (11) W ustawodawstwie unijnym nie należy ustanawiać wymogów, których nie można w racjonalny sposób spełnić terminowo. Przemysłowi należy zapewnić wystarczający okres dostosowawczy odnośnie do stosowania etapu V wartości granicznych emisji zanieczyszczeń dla silników do pojazdów rolniczych i leśnych. Konieczne jest zatem ustanowienie środków przejściowych umożliwiających udzielanie homologacji typu UE i wyłączeń zgodnie ze stosownymi przepisami przed terminem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia przez ograniczony czas. W szczególności konieczne jest zezwolenie na ograniczony okres stosowania etapów emisji zanieczyszczeń z silników poprzedzających etap V równoległe z tym etapem ze względu na trudności techniczne niektórych kategorii pojazdów, głównie ciągników o wąskim rozstawie kół, ze spełnieniem wymogów etapu V w obowiązkowych terminach rozpoczęcia stosowania rozporządzenia (UE) 2016/1628 w zakresie wprowadzania silników do obrotu.
- (12) W celu uwzględnienia ograniczeń w logistyce dostaw i umożliwienia przepływów produkcyjnych o charakterze „just-in-time”, a także w celu uniknięcia niepotrzebnych kosztów i obciążeń administracyjnych, producent silników powinien mieć możliwość dostarczania – za zgodą producenta pojazdu – silnika w oparciu o typy posiadający homologację osobno od jego układu wtórnej obróbki spalin.

⁽¹⁾ Decyzja Rady 97/836/WE z dnia 27 listopada 1997 r. w związku z przystąpieniem Wspólnoty Europejskiej do Porozumienia Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych, dotyczącego przyjęcia jednolitych wymagań technicznych dla pojazdów kołowych, wyposażenia i części, które mogą być stosowane w tych pojazdach, oraz wzajemnego uznawania homologacji udzielonych na podstawie tych wymagań (Zrewidowane Porozumienie z 1958 r.) (Dz.U. L 346 z 17.12.1997, s. 78).

⁽²⁾ COM(2012) 636 final z dnia 8 listopada 2012 r.

- (13) Przepisy dotyczące etapów wymogów w zakresie emisji zanieczyszczeń z silników poprzedzających etap V zostały ustanowione w rozporządzeniu delegowanym (UE) 2015/96. Przepisy te – dotyczące homologacji typu lub wprowadzania do obrotu ciągników – powinny być stosowane jedynie do obowiązkowych dat rozpoczęcia stosowania rozporządzenia (UE) 2016/1628 na potrzeby, odpowiednio, udzielania homologacji typu UE dla silników lub ich wprowadzania do obrotu bądź po tych terminach zgodnie z przepisami przejściowymi. Należy zatem uchylić rozporządzenie delegowane (UE) 2015/96 z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEDMIOT I DEFINICJE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia:

- a) szczegółowe wymagania techniczne dotyczące efektywności środowiskowej i osiągnięć jednostki napędowej oraz dopuszczalnych poziomów hałasu zewnętrznego na potrzeby homologacji:
 - (i) pojazdów rolniczych i leśnych;
 - (ii) silników w odniesieniu do ich instalacji i jej wpływu na osiągi silników;
 - (iii) ich układów, komponentów i oddzielnych zespołów technicznych; oraz
- b) procedury badań niezbędne do oceny zgodności z wymogami, o których mowa w lit. a).

W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się również szczegółowe wymogi dotyczące procedur homologacji typu i zgodności produkcji.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „silnik” oznacza konwertor energii inny niż turbina gazowa zaprojektowany do przekształcania energii chemicznej (wkładu) w energię mechaniczną (wynik) w procesie spalania wewnętrznego; obejmuje on, w przypadku gdy elementy takie są zamontowane, układ sterowania emisją oraz interfejs komunikacyjny (sprzęt i komunikaty) pomiędzy elektronicznymi jednostkami sterującymi silnika a innymi mechanizmami napędowymi lub jednostką sterującą pojazdu niezbędnymi do zapewnienia zgodności z rozdziałami II i III rozporządzenia (UE) 2016/1628;
- 2) „typ silnika” oznacza grupę silników, które nie różnią się pod względem swoich podstawowych właściwości;
- 3) „rodzina silników” oznacza grupę typów silników wydzieloną przez producenta, które ze względu na swoją konstrukcję mają podobne charakterystyki emisji spalin i które spełniają stosowne wartości graniczne emisji;
- 4) „silnik macierzysty” oznacza typ silnika wybrany z rodziny silników w taki sposób, że jego charakterystyka emisji jest reprezentatywna dla tej rodziny silników;
- 5) „silnik zamienny” oznacza silnik, który spełnia oba poniższe kryteria:
 - a) jest wykorzystywany wyłącznie do wymiany silnika już wprowadzonego do obrotu i zamontowanego w pojeździe rolniczym lub leśnym;
 - b) spełnia wymogi niższego etapu ograniczenia emisji niż etap mający zastosowanie w dacie wymiany zamontowanego silnika;
- 6) „moc netto” oznacza moc silnika w kW uzyskaną na stanowisku badawczym na końcówce wału korbowego lub jej odpowiedniku, mierzoną zgodnie z metodą pomiaru mocy silników określoną w regulaminie EKG ONZ nr 120 ⁽¹⁾, przy zastosowaniu paliw wzorcowych lub wzorcowych mieszanin paliw określonych w art. 25 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2016/1628;

⁽¹⁾ Regulamin nr 120 Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ) – Jednolite przepisy dotyczące homologacji silników spalinowych montowanych w ciągnikach rolniczych i leśnych oraz w maszynach samojezdnych nieporuszających się po drogach, w zakresie pomiaru mocy netto, momentu obrotowego netto oraz jednostkowego zużycia paliwa [2015/1000] (Dz.U. L 166 z 30.6.2015, s. 170).

- 7) „silnik przejściowy” oznacza silnik, którego data produkcji jest wcześniejsza niż określona w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2016/1628 odnośnie do wprowadzania do obrotu silników etapu V i który spełnia przynajmniej jeden z następujących warunków:
- a) jest zgodny z najnowszymi mającymi zastosowanie wartościami granicznymi emisji określonymi w stosownych przepisach, które obowiązują na dzień 20 lipiec 2018 r.;
 - b) mieści się w zakresie mocy, lub jest używany bądź przeznaczony do użytku w ramach zastosowania, które nie podlegało homologacji typu w zakresie emisji zanieczyszczeń zgodnie z rozporządzeniem delegowanym (UE) 2015/96 na dzień 20 lipiec 2018 r.;
 - c) jest silnikiem mieszczącym się w zakresie mocy 56–130 kW spełniającym wymogi etapu IIIB i zainstalowanym lub przeznaczonym do instalacji w ciągniku kategorii T2, T4.1 lub C2;
- 8) „układ wtórnej obróbki spalin” oznacza katalizator, filtr cząstek stałych, układ deNO_x, układ deNO_x z filtrem cząstek stałych lub inne urządzenie zmniejszające emisje, z wyłączeniem układów recyrkulacji spalin i turbosprężarek, które stanowi część układu sterowania emisją, lecz jest zamontowane za otworami wydechowymi silnika;
- 9) „urządzenie tłumiące hałas zewnętrzny” oznacza komponent lub oddzielny zespół techniczny, który jest częścią układu wydechowego i układu tłumiącego, w tym układu wydechowego, układu dolotowego, tłumika lub innych układów, komponentów i oddzielnych zespołów technicznych wpływających na dopuszczalne poziomy hałasu zewnętrznego emitowanego przez pojazd rolniczy lub leśny, takiego samego typu, jak ten, w który pojazd był wyposażony w chwili homologacji typu lub rozszerzenia homologacji typu;
- 10) „silnik ZI” oznacza silnik, który pracuje na zasadzie zapłonu iskrowego („ZI”);
- 11) „gąsienica” oznacza ciągły, elastyczny pas z materiału podobnego do gumy, z wewnętrznym wzmocnieniem, umożliwiającym przenoszenie sił ciągnących;
- 12) „łańcuch gąsienicy” oznacza ciągły łańcuch metalowy zaczepiony na kole napędowym, przy czym każde ogniwo jest wyposażone w poprzeczne metalowe stopy, które mogą posiadać gumowe nakładki w celu ochrony nawierzchni drogi;
- 13) „silnik w trakcie eksploatacji” oznacza silnik, który jest eksploatowany w pojeździe rolniczym lub leśnym przy swoich normalnych charakterystykach cykli pracy, warunkach i obciążeniach i jest wykorzystywany do przeprowadzania badań monitorowania emisji, o których mowa w art. 19 rozporządzenia (UE) 2016/1628;
- 14) „moc maksymalna netto” oznacza najwyższą wartość mocy netto na nominalnej krzywej mocy przy pełnym obciążeniu w odniesieniu do typu silnika;
- 15) „data produkcji silnika” oznacza datę, wyrażoną miesiącem i rokiem, w której silnik przeszedł ostateczną kontrolę po opuszczeniu linii produkcyjnej i jest gotowy do dostawy lub do składowania;
- 16) „data produkcji pojazdu” oznacza miesiąc i rok, w którym pojazd rolniczy lub leśny przeszedł ostateczną kontrolę po opuszczeniu linii produkcyjnej i który podano na oznakowaniu wymaganym przepisami dla danego pojazdu;
- 17) „użytkownik końcowy” oznacza osobę fizyczną lub prawną inną niż producent, producent pojazdu, importer lub dystrybutor, która jest odpowiedzialna za eksploatację silnika zamontowanego w pojazdach rolniczych lub leśnych;
- 18) „układ recyrkulacji spalin” lub „EGR” oznacza urządzenie techniczne będące częścią układu sterowania emisją, które powoduje zmniejszenie emisji poprzez doprowadzanie gazów spalinowych wydalanych z komory lub komór spalania z powrotem do silnika w celu zmieszania ich z napływającym powietrzem przed spalaniem lub w trakcie spalania, z wyjątkiem stosowania ustawienia rozrzędu w celu zwiększenia ilości gazów spalinowych pozostałych w komorze lub komorach spalania, które miesza się z napływającym powietrzem przed spalaniem lub w trakcie spalania;
- 19) „ingerencja” oznacza dezaktywację, regulację lub zmianę układu sterowania emisją, w tym oprogramowania lub innych elementów sterowania logicznego takiego układu, w sposób powodujący – zamierzone lub niezamierzone – pogorszenie osiągnięć silnika w zakresie emisji;
- 20) „urządzenie kontrolujące emisję zanieczyszczeń” oznacza komponent, układ lub oddzielny zespół techniczny, który jest częścią układu wtórnej obróbki spalin;
- 21) „pierwotne dopuszczenie” oznacza:
- a) w przypadku gdy rejestracja pojazdów rolniczych lub leśnych jest obowiązkowa – pierwszą rejestrację w danym państwie członkowskim;
 - b) w przypadku gdy rejestracja pojazdów rolniczych lub leśnych jest obowiązkowa jedynie w zakresie ruchu drogowego lub nie jest obowiązkowa w danym państwie członkowskim – wprowadzenie do obrotu.

ROZDZIAŁ II

WYMOGI MERYTORYCZNE

Artykuł 3

Emisje zanieczyszczeń

Producent zapewnia, by pojazdy rolnicze lub leśne i zainstalowane w nich silniki były zaprojektowane, zbudowane i zmontowane tak, aby były zgodne z przepisami mającymi zastosowanie do silników kategorii NRE lub NRS określonymi w rozporządzeniu (UE) 2016/1628 oraz w aktach delegowanych i wykonawczych przyjętych na jego podstawie, przy czym dostosowania określono w części 1 załącznika I do niniejszego rozporządzenia; należy również spełnić szczególne wymogi ustanowione w części 2 załącznika I do niniejszego rozporządzenia.

Pojazdy rolnicze lub leśne i zainstalowane w nich silniki mogą ewentualnie być projektowane, budowane i montowane tak, aby były zgodne z przepisami mającymi zastosowanie do silników kategorii ATS określonymi w rozporządzeniu (UE) 2016/1628 oraz w aktach delegowanych i wykonawczych przyjętych na jego podstawie, przy czym dostosowania określono w części 1 załącznika I do niniejszego rozporządzenia; w przypadku gdy takie pojazdy są wyposażone w silnik ZI i spełniają jeden z następujących warunków:

- a) są wyposażone w siodło i kierownicę typu rowerowego;
- b) są wyposażone w koło kierownicy i kanapę lub fotele kubełkowe w jednym lub kilku rzędach i osiągają maksymalną prędkość konstrukcyjną nie mniejszą niż 25 km/h.

Należy również spełnić szczególne wymogi ustanowione w części 2 załącznika I do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 4

Poziomy hałas zewnętrzny

W celu spełnienia wymogów określonych w art. 19 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 167/2013 producent zapewnia, aby pojazdy rolnicze lub leśne oraz ich układy, komponenty i oddzielne zespoły techniczne, które mogą mieć wpływ na poziomy hałas zewnętrzny pojazdu, były projektowane, budowane i montowane, a ich poziomy hałas zewnętrzny były mierzone tak, aby spełnić wymogi określone w załączniku II.

Artykuł 5

Osiągi napędu

Na potrzeby oceny osiągnięć jednostki napędowej pojazdów rolniczych lub leśnych pomiary mocy netto, momentu obrotowego silnika i jednostkowego zużycia paliwa są przeprowadzane przez producenta zgodnie z pkt 5 regulaminu EKG ONZ nr 120 zmienionego serią poprawek 01. Podczas tych pomiarów nie jest konieczna obecność przedstawicieli organu udzielającego homologacji ani służby technicznej.

Zamiast przeprowadzania pomiarów określonych w akapicie pierwszym producent pojazdu lub silnika może poświadczyć spełnienie wymogów akapitu pierwszego, przedkładając organowi udzielającemu homologacji homologację wydaną na podstawie regulaminu EKG ONZ nr 120 zmienionego serią poprawek 01.

ROZDZIAŁ III

PROCEDURY HOMOLOGACJI TYPU

Artykuł 6

Homologacja typu UE pojazdu rolniczego lub leśnego w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń

1. Homologacji typu UE zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 167/2013 udziela się pojazdowi rolniczemu lub leśnemu wyłącznie w przypadku, gdy spełnia on wymogi dotyczące emisji zanieczyszczeń określone w rozporządzeniu (UE) 2016/1628 oraz w aktach delegowanych i wykonawczych przyjętych na jego podstawie, przy czym dostosowania określono w części 1 załącznika I do niniejszego rozporządzenia; należy również spełnić szczególne wymogi ustanowione w części 2 załącznika I do niniejszego rozporządzenia.

2. Oprócz wymogów na podstawie rozporządzenia (UE) nr 167/2013 i rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/504⁽¹⁾ do wniosku o udzielenie homologacji typu UE pojazdu rolniczego lub leśnego z homologowanym typem lub rodziną silników dołącza się kopię świadectwa homologacji typu UE lub świadectwa homologacji wydanego zgodnie z przepisami, o których mowa w art. 11 niniejszego rozporządzenia, dla typu silnika lub rodziny silników oraz, w stosownych przypadkach, układów, komponentów i oddzielnych zespołów technicznych zainstalowanych w pojeździe rolniczym lub leśnym.

⁽¹⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/504 z dnia 11 marca 2015 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 167/2013 w odniesieniu do wymogów administracyjnych dotyczących homologacji i nadzoru rynku pojazdów rolniczych i leśnych (Dz.U. L 85 z 28.3.2015, s. 1).

3. Oprócz wymogów na podstawie rozporządzenia (UE) nr 167/2013 i rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/504 do wniosku o udzielenie homologacji typu UE pojazdu rolniczego lub leśnego bez homologowanego typu lub rodziny silników dołącza się dokument informacyjny dotyczący homologacji typu UE dla typu (lub typu pojazdu odnośnie do) instalacji układu silnika/rodziny silników zgodnie z dodatkiem 1 do załącznika I do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/504 oraz dokument informacyjny dotyczący homologacji typu UE silnika, rodziny silników jako komponentu lub oddzielnego zespołu technicznego zgodnie z dodatkiem 3 do załącznika I do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/504.

Na potrzeby takiego wniosku producent przekazuje służbie technicznej odpowiedzialnej za przeprowadzenie badań homologacyjnych silnik pojazdu rolniczego lub leśnego zgodny z parametrami danego typu silnika lub, w stosownych przypadkach, silnik macierzysty.

Artykuł 7

Homologacja typu UE silnika lub rodziny silników w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń

Homologacji typu UE zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 167/2013 udziela się typowi lub rodzinie silników wyłącznie w przypadku, gdy spełniają one wymogi dotyczące emisji zanieczyszczeń określone w rozporządzeniu (UE) 2016/1628 oraz w aktach delegowanych i wykonawczych przyjętych na jego podstawie, przy czym dostosowania określono w części 1 załącznika I do niniejszego rozporządzenia; należy również spełnić szczególne wymogi ustanowione w części 2 załącznika I do niniejszego rozporządzenia. Do wniosku o udzielenie homologacji typu UE należy dołączyć folder informacyjny zgodnie z art. 2 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/504.

Artykuł 8

Homologacja typu UE pojazdu rolniczego lub leśnego w odniesieniu do poziomów hałasu zewnętrznego

1. Homologacji typu UE zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 167/2013 udziela się pojazdowi rolniczemu lub leśnemu wyłącznie w przypadku, gdy spełnia on wymogi dotyczące poziomów hałasu zewnętrznego określone w ust. 2–5 i w załączniku II do niniejszego rozporządzenia.
2. Służby techniczne dokonują pomiaru poziomu hałasu zewnętrznego pojazdów rolniczych i leśnych kategorii T wyposażonych w ogumienie pneumatyczne i kategorii C wyposażonych w gąsienice w ruchu, do celów homologacji typu, zgodnie z warunkami badania i metodami określonymi w pkt 1.3.1 załącznika II.
3. Służby techniczne dokonują pomiaru poziomu hałasu zewnętrznego nieruchomych pojazdów rolniczych i leśnych kategorii T i C wyposażonych w gąsienice, do celów homologacji typu, zgodnie z warunkami badania i metodami określonymi w pkt 1.3.2 załącznika II. Rejestrują wyniki zgodnie z przepisami określonymi w pkt 1.3.2.4 załącznika II.
4. Służby techniczne dokonują pomiaru poziomu hałasu zewnętrznego pojazdów rolniczych i leśnych kategorii C wyposażonych w łańcuchy gąsienic, do celów homologacji typu, zgodnie z warunkami badania nieruchomego pojazdu i metodami określonymi w pkt 1.3.2 załącznika II.
5. Służby techniczne dokonują pomiaru poziomu hałasu zewnętrznego pojazdów rolniczych i leśnych kategorii C wyposażonych w łańcuchy gąsienic w ruchu, do celów homologacji typu, zgodnie z warunkami badania i metodami określonymi w pkt 1.3.3 załącznika II. Rejestrują wyniki.
6. Do wniosku o udzielenie homologacji typu należy dołączyć folder informacyjny zgodnie z art. 2 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/504.

Artykuł 9

Rozszerzenie homologacji typu UE

Organy udzielające homologacji typu mogą rozszerzyć homologację typu UE w zakresie wymogów dotyczących emisji zanieczyszczeń i poziomu hałasu zewnętrznego na różne warianty i wersje pojazdów oraz typy i rodziny silników, pod warunkiem że te warianty i wersje pojazdów, typy i rodziny silników spełniają wymogi dotyczące emisji zanieczyszczeń i poziomów hałasu zewnętrznego określone w art. 19 ust. 3 i 4 rozporządzenia (UE) nr 167/2013.

Artykuł 10

Późniejsze zmiany mające wpływ na efektywność środowiskową i osiągi jednostki napędowej

Producent powiadamia bezzwłocznie organ udzielający homologacji o wszelkich zmianach układów, komponentów i oddzielnych zespołów technicznych, które mogą mieć wpływ na efektywność środowiskową i osiągi jednostki napędowej pojazdu rolniczego lub leśnego wprowadzonego do obrotu homologowanego typu pojazdu zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 167/2013.

Powiadomienie, o którym mowa w akapicie pierwszym, zawiera następujące elementy:

- a) dowody, że zmiany, o których mowa w akapicie pierwszym, nie pogarszają efektywności środowiskowej pojazdu w porównaniu z efektywnością środowiskową wykazaną w ramach homologacji typu;
- b) opis typu silnika lub rodziny silników, w tym układu wtórnej obróbki spalin zgodnie z art. 11 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2017/656 ⁽¹⁾ i załącznikiem IX do tego rozporządzenia;
- c) informacje zgodnie z dodatkiem 2 do załącznika I do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/504.

ROZDZIAŁ IV

RÓWNOWAŻNOŚĆ

Artykuł 11

Równoważność alternatywnych homologacji typu

1. Homologacje typu UE i towarzyszące im wymagane przepisami oznakowanie typów lub rodzin silników przyznane na podstawie rozporządzenia (UE) 2016/1628 uznaje się za równoważne z homologacjami typu i znakami homologacji przyznanymi silnikom zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
2. Świadczenie zgodności wydane na podstawie art. 31 rozporządzenia (UE) 2016/1628 jest akceptowane przez organy krajowe na potrzeby homologacji typu UE, na mocy niniejszego rozporządzenia, pojazdów rolniczych i leśnych wyposażonych w silniki zaopatrzone w świadectwo zgodności.
3. Homologacje typu udzielone silnikom i odpowiadające im wymagane przepisami oznakowanie zgodne z regulaminami EKG ONZ, o których mowa w art. 42 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2016/1628, a także homologacje typu UE udzielone silnikom na podstawie aktów Unii, o których mowa w art. 42 ust. 3 wspomnianego rozporządzenia, uznaje się za równoważne z homologacjami typu UE udzielonymi silnikom zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i z odpowiadającym im oznakowaniem wymaganym zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym (UE) 2015/504, pod warunkiem że spełniono wymogi określone w załączniku XIII do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/654 ⁽²⁾.

ROZDZIAŁ V

DOSTĘP DO INFORMACJI DOTYCZĄCYCH NAPRAWY I UTRZYMANIA POJAZDÓW

Artykuł 12

Obowiązek dla producentów silników

Na potrzeby spełnienia obowiązków określonych w art. 53–56 rozporządzenia (UE) nr 167/2013 i w art. 8 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 1322/2014 ⁽³⁾, w przypadku gdy producent pojazdu rolniczego lub leśnego nie jest producentem silnika, producent silnika udostępnia producentowi pojazdu informacje niezbędne w celu spełnienia tych obowiązków.

⁽¹⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2017/656 z dnia 19 grudnia 2016 r. określające wymogi administracyjne dotyczące wartości granicznych emisji i homologacji typu w odniesieniu do silników spalinowych wewnętrznego spalania przeznaczonych do maszyn mobilnych nieporuszających się po drogach zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1628 (Dz.U. L 102 z 13.4.2017, s. 364).

⁽²⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/654 z dnia 19 grudnia 2016 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1628 odnośnie do wymogów technicznych i ogólnych dotyczących wartości granicznych emisji i homologacji typu w odniesieniu do silników spalinowych wewnętrznego spalania przeznaczonych do maszyn mobilnych nieporuszających się po drogach (Dz.U. L 102 z 13.4.2017, s. 1).

⁽³⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1322/2014 z dnia 19 września 2014 r. uzupełniające i zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 167/2013 w odniesieniu do konstrukcji pojazdów i wymogów ogólnych dotyczących homologacji pojazdów rolniczych i leśnych (Dz.U. L 364 z 18.12.2014, s. 1).

ROZDZIAŁ VI

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 13

Przepisy przejściowe

1. Od dnia 21 lipiec 2018 r.:

- a) organy udzielające homologacji nie odmawiają udzielenia homologacji typu UE lub krajowej homologacji typu w odniesieniu do nowego typu silnika lub nowej rodziny silników, jeżeli ten typ silnika lub ta rodzina silników są zgodne z art. 3, 5 i 7;
- b) organy udzielające homologacji nie odmawiają udzielenia homologacji typu UE lub krajowej homologacji typu w odniesieniu do nowego typu pojazdu, jeżeli ten typ pojazdu jest zgodny z art. 3–6 i 8;
- c) państwa członkowskie zezwalają na wprowadzenie do obrotu, sprzedaż i dopuszczenie silników zgodnych z art. 3, 5 i 7 lub z art. 11 oraz na wprowadzenie do obrotu, sprzedaż, rejestrację i dopuszczenie pojazdów rolniczych i leśnych zgodnych z art. 3–6 i 8.

2. Do obowiązkowej daty rozpoczęcia stosowania rozporządzenia (UE) 2016/1628 w odniesieniu do homologacji typu UE danej kategorii silników, określonej w załączniku III do tego rozporządzenia, organy udzielające homologacji nadal udzielają homologacji typu UE i wyłączeń dla typów pojazdów rolniczych i leśnych lub typów silników i rodzin silników zgodnie z rozporządzeniem delegowanym (UE) 2015/96 w jego obowiązującym brzmieniu na dzień 20 lipiec 2018 r..

3. Począwszy od obowiązkowych dat rozpoczęcia stosowania rozporządzenia (UE) 2016/1628 w odniesieniu do wprowadzania do obrotu danej kategorii silników, określonej w załączniku III do tego rozporządzenia, państwa członkowskie nie zezwalają już na wprowadzenie do obrotu, sprzedaż, rejestrację lub dopuszczenie pojazdów bądź na wprowadzenie do obrotu, sprzedaż lub dopuszczenie silników homologowanych na podstawie rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/96.

Do tych dat państwa członkowskie mogą zezwolić na wprowadzenie do obrotu, sprzedaż, rejestrację lub dopuszczenie pojazdów bądź na wprowadzenie do obrotu, sprzedaż lub dopuszczenie silników zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu delegowanym (UE) 2015/96. Przewidziana w art. 14 wspomnianego rozporządzenia delegowanego formuła elastyczna ma zastosowanie wyłącznie do pojazdów rolniczych lub leśnych wyposażonych w silniki homologowane zgodnie z wymogami etapu wartości granicznych emisji bezpośrednio poprzedzającego etap obowiązujący.

4. Silniki, które nie podlegały homologacji typu w zakresie emisji zgodnie z rozporządzeniem delegowanym (UE) 2015/96 w dniu 20 lipiec 2018 r., mogą być nadal wprowadzane do obrotu, sprzedawane lub dopuszczane do obowiązkowej daty rozpoczęcia stosowania rozporządzenia (UE) 2016/1628 w odniesieniu do wprowadzania do obrotu danej kategorii silników, określonej w załączniku III do tego rozporządzenia, na podstawie obowiązujących przepisów krajowych.

Pojazdy rolnicze lub leśne homologowane zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 167/2013 i wyposażone w takie silniki mogą być w dalszym ciągu wprowadzane do obrotu, sprzedawane, rejestrowane lub dopuszczane do tych samych dat.

5. Silniki przejściowe mogą być nadal wprowadzane do obrotu, sprzedawane lub dopuszczane w trakcie 24 miesięcy następujących po obowiązkowej dacie rozpoczęcia stosowania rozporządzenia (UE) 2016/1628 w odniesieniu do wprowadzania do obrotu danej kategorii silników, określonej w załączniku III do tego rozporządzenia.

Pojazdy rolnicze lub leśne wyposażone w silniki przejściowe mogą być wprowadzane do obrotu, sprzedawane lub dopuszczane w trakcie 24 miesięcy następujących po obowiązkowej dacie rozpoczęcia stosowania rozporządzenia (UE) 2016/1628 w odniesieniu do wprowadzania do obrotu danej kategorii silników, określonej w załączniku III do tego rozporządzenia, pod warunkiem że pojazdy te spełniają oba poniższe warunki:

- a) mogą być nadal wprowadzane do obrotu, sprzedawane lub dopuszczane w trakcie 18 miesięcy następujących po obowiązkowej dacie rozpoczęcia stosowania rozporządzenia (UE) 2016/1628 w odniesieniu do wprowadzania do obrotu danej kategorii silników, określonej w załączniku III do tego rozporządzenia;
- b) posiadają oznakowanie zgodne z wymogami określonymi w pkt 2.1 części 2 załącznika I do niniejszego rozporządzenia.

W przypadku silników kategorii NRE państwa członkowskie zezwalają na przedłużenie 24-miesięcznego okresu i 18-miesięcznego okresu, o których mowa w akapicie pierwszym i drugim o dodatkowe 12 miesięcy w odniesieniu do producentów pojazdów, których całkowita roczna produkcja wynosi poniżej 100 sztuk pojazdów rolniczych lub leśnych wyposażonych w silnik. Na potrzeby obliczenia tej całkowitej produkcji rocznej wszyscy producenci pojazdów podlegający kontroli tej samej osoby fizycznej lub prawnej są uznawani za jednego producenta pojazdów.

6. Na potrzeby wprowadzania do obrotu silników zamiennych do pojazdów rolniczych lub leśnych zgodnie z art. 58 ust. 10 i 11 rozporządzenia (UE) 2016/1628 producenci zapewniają, aby silniki zamienne spełniały wymogi dotyczące oznakowania, o których mowa w pkt 6 załącznika XX do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/208⁽¹⁾, art. 32 ust. 2 lit. e) rozporządzenia (UE) 2016/1628 i w pkt 1 i 5.4 załącznika IV do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/504.

Artykuł 14

Wyłączenia

1. Za zgodą producenta pojazdów producent silników może dostarczyć producentowi pojazdów osobno silnik i jego układ wtórnej obróbki spalin zgodnie z przepisami określonymi w załączniku X do rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/654.

2. Państwa członkowskie zezwalają na tymczasowe wprowadzanie do obrotu, na potrzeby badań w warunkach terenowych zgodnie z przepisami załącznika XI do rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/654, silników, którym nie udzielono homologacji typu UE zgodnie z art. 3, 5 i 7 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 15

Uchylenie

Rozporządzenie delegowane (UE) 2015/96 traci moc.

Artykuł 16

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 12 lutego 2018 r.

W imieniu Komisji
Jean-Claude JUNCKER
Przewodniczący

⁽¹⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/208 z dnia 8 grudnia 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 167/2013 w odniesieniu do wymogów dotyczących bezpieczeństwa funkcjonalnego pojazdów do celów homologacji pojazdów rolniczych i leśnych (Dz.U. L 42 z 17.2.2015, s. 1).

ZAŁĄCZNIK I

Wymogi w odniesieniu do homologacji typu UE w zakresie emisji zanieczyszczeń

CZĘŚĆ 1

Dostosowanie do wymogów określonych w rozporządzeniu (UE) 2016/1628

1. Na potrzeby udzielania homologacji typu UE w zakresie emisji zanieczyszczeń, zgodnie z przepisami rozporządzenia (UE) nr 167/2013, pojazdowi rolniczemu i leśnemu lub typowi silnika bądź rodzinie silników jako komponentowi, należy uwzględnić następujące dostosowania przepisów rozporządzenia (UE) 2016/1628 mających zastosowanie na podstawie art. 19 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 167/2013:
 - 1.1. Odniesienia do „maszyn mobilnych nieporuszających się po drogach” w rozporządzeniu (UE) 2016/1628 należy rozumieć jako odniesienia do „pojazdu rolniczego i leśnego”.
 - 1.2. Odniesienia do „producenta oryginalnego sprzętu” w rozporządzeniu (UE) 2016/1628 należy rozumieć jako odniesienia do „producenta pojazdów.”
 - 1.3. Dаты stosowania w odniesieniu do wprowadzania na rynek silników, o których mowa w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2016/1628 należy rozumieć jako dаты stosowania w odniesieniu do pierwotnego dopuszczenia silników i pojazdów.
 - 1.4. Dаты homologacji typu UE silników lub, w stosownych przypadkach, dаты homologacji typu silnika lub rodziny silników, określonych w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2016/1628 należy rozumieć jako dаты homologacji UE typu pojazdu lub, w stosownych przypadkach, typu silnika bądź rodziny silników.
2. Producenci silników stosują parametry określone w załączniku IX do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2017/656 przy definiowaniu typów silników i rodzin silników oraz ich trybów pracy.

CZĘŚĆ 2

Wymogi szczególne

1. Oprócz przepisów art. 28 rozporządzenia (UE) nr 167/2013 i art. 7 rozporządzenia delegowanego (UE) nr 1322/2014 zgodność produkcji silników sprawdzana jest zgodnie z przepisami art. 26 rozporządzenia (UE) 2016/1628 oraz przepisami art. 3 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/654.
2. Oznakowanie
 - 2.1. Silnik musi być opatrzony ustawowym oznakowaniem zgodnie z załącznikiem IV do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/504.
3. Monitorowanie emisji z silników w trakcie eksploatacji
 - 3.1. Producenci silników muszą spełniać wymogi dotyczące monitorowania emisji z silników w trakcie eksploatacji określone w art. 19 rozporządzenia (UE) 2016/1628 i w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2017/655 ⁽¹⁾.
4. Instalacja silnika w pojeździe
 - 4.1. Silnik zamontowany w pojeździe rolniczym lub leśnym musi mieć takie same parametry emisji zanieczyszczeń jak w momencie homologacji typu.
 - 4.2. Instalacja silnika w pojeździe rolniczym lub leśnym musi spełniać wymogi zawarte w informacjach i instrukcjach przekazywanych przez producenta silnika producentowi pojazdu, jak określono w pkt 4.3.
 - 4.3. Producent silnika przekazuje producentowi pojazdu wszystkie informacje i instrukcje niezbędne w celu zapewnienia zgodności silnika zamontowanego w pojeździe z homologowanym typem silnika. Należy wyraźnie wskazać producentowi pojazdu instrukcje przeznaczone do tego celu, zgodnie z wymogami ustanowionymi w art. 43 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2016/1628 i w art. 17 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/654.

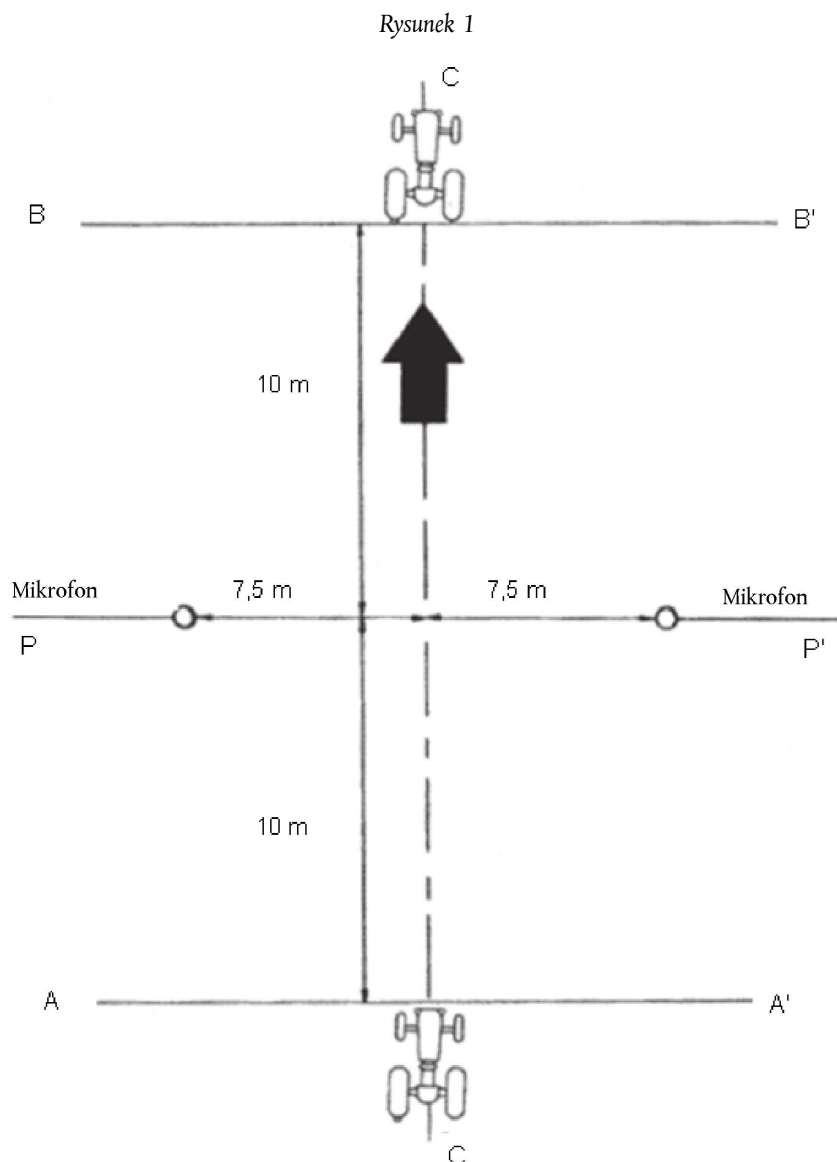
⁽¹⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/655 z dnia 19 grudnia 2016 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1628 odnośnie do monitorowania emisji zanieczyszczeń gazowych z silników spalinowych wewnętrznego spalania w trakcie eksploatacji zamontowanych w maszynach mobilnych nieporuszających się po drogach (Dz.U. L 102 z 13.4.2017, s. 334).

5. Producent silnika udostępnia producentowi pojazdu wszystkie istotne informacje i niezbędne instrukcje przeznaczone dla użytkownika końcowego określone w art. 43 ust. 3 i 4 rozporządzenia (UE) 2016/1628 i w art. 18 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/654.
 6. Zapobieganie ingerencjom
 - 6.1. Producenci silników stosują przepisy dotyczące szczegółowych danych technicznych określonych w załączniku X do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2017/656 na potrzeby zapobiegania ingerencjom.
-

ZAŁĄCZNIK II

Wymogi dotyczące emisji hałasu zewnętrznego

1. Dopuszczalne poziomy hałasu zewnętrznego
 - 1.1. Układ pomiarowy, w tym mikrofony, kable i osłona przed wiatrem, musi spełniać wymagania dotyczące instrumentów klasy 1 określone w normie IEC 61672-1:2013. Filtry muszą spełniać wymagania dotyczące instrumentów klasy 1 podane w normie IEC 61260:1995.
 - 1.2. Warunki pomiaru
 - 1.2.1. Pomiary są przeprowadzane na pojazdach rolniczych i leśnych o masie własnej, w stanie gotowości do jazdy, na terenie wystarczająco cichym i otwartym (poziom hałasu otoczenia oraz wiatru niższy o co najmniej 10 dB(A) od mierzonego poziomu hałasu zewnętrznego).
 - 1.2.2. Teren ten może mieć kształt np. otwartej przestrzeni o promieniu 50 metrów, której środkowa część o promieniu 20 metrów jest praktycznie płaska. Powierzchnia może być pokryta betonem, asfaltem lub podobnym materiałem, nie może być jednak pokryta sypkim śniegiem, wysoką trawą, sypką ziemią ani popiołem.
 - 1.2.3. Powierzchnia bieżni testowej ma być taka, aby nie powstawał nadmierny hałas opon. Warunek ten dotyczy jedynie pomiarów hałasu zewnętrznego wytwarzanego przez pojazdy rolnicze i leśne w ruchu.
 - 1.2.4. Pomiary przeprowadza się przy dobrej pogodzie i niewielkim wietrze. Żadna osoba poza obserwatorem odczytującym wskazania przyrządu nie może pozostawać w pobliżu pojazdu rolniczego lub leśnego, lub mikrofonu, ponieważ obecność obserwatorów w pobliżu albo pojazdu rolniczego lub leśnego, albo mikrofonu może znacząco wpłynąć na wskazania przyrządu. Wahanie wskaźnika, które wydają się nie być związane z właściwościami ogólnego poziomu hałasu, nie są uwzględniane przy odczytywaniu wyników.
 - 1.3. Metoda pomiaru
 - 1.3.1. Pomiary hałasu zewnętrznego wytwarzanego przez pojazdy rolnicze i leśne w ruchu
 - 1.3.1.1. Z każdej strony pojazdu rolniczego lub leśnego przeprowadza się co najmniej dwa pomiary. Do celów regulacji urządzenia można dokonać wstępnych pomiarów, ich wyników nie bierze się jednak pod uwagę.
 - 1.3.1.2. Mikrofon umieszcza się 1,2 metra ponad poziomem podłoża w odległości 7,5 metra od osi jazdy pojazdu rolniczego lub leśnego, CC, mierzonej wzdłuż linii prostopadłej PP' do tej prostej (rys. 1).
 - 1.3.1.3. Na torze badawczym wyznacza się dwie proste AA' i BB', równoległe do prostej PP' i położone odpowiednio 10 metrów przed i 10 metrów za tą prostą. Pojazdy rolnicze i leśne zbliżają się do prostej AA' z określoną poniżej stałą prędkością. Przepustnica zostaje wówczas otwarta możliwie najszybciej i trzymana w pozycji maksymalnego otwarcia do momentu, gdy tył pojazdu rolniczego lub leśnego przekroczy linię BB'; przepustnica zostaje wówczas możliwie najszybciej zamknięta. W przypadku gdy pojazd rolniczy lub leśny jest połączony z przyczepą, faktu tego nie uwzględnia się przy ustalaniu, kiedy przekroczono linię BB'.
 - 1.3.1.4. Maksymalny zapisany poziom hałasu stanowi wynik pomiaru.

- 1.3.1.5. Stała prędkość przed zbliżeniem się do prostej AA' podczas badania wynosi trzy czwarte podanej przez producenta maksymalnej prędkości konstrukcyjnej (v_{max}), która może być osiągnięta na najwyższym biegu przeznaczonym do jazdy drogowej.
- 1.3.1.6. Interpretacja wyników
- 1.3.1.6.1. W celu uwzględnienia niedokładności przyrządów pomiarowych należy od wartości każdego odczytu odjąć 1 dB(A).
- 1.3.1.6.2. Pomiary uznaje się za ważne, jeżeli różnica między dwoma kolejnymi pomiarami po tej samej stronie pojazdu rolniczego lub leśnego nie przekracza 2 dB(A).
- 1.3.1.6.3. Najwyższy zmierzony poziom hałasu stanowi wynik testu. Jeżeli wynik ten przekracza o co najmniej 1 dB(A) maksymalny dopuszczalny poziom hałasu dla kategorii badanego pojazdu rolniczego lub leśnego, przeprowadza się dwa kolejne pomiary. Trzy z czterech otrzymanych w ten sposób wyników muszą mieścić się w przepisowych granicach.
- 1.3.2. Pomiary hałasu zewnętrznego wytwarzanego przez nieruchome pojazdy rolnicze i leśne
- 1.3.2.1. Położenie miernika poziomu dźwięku
- Pomiary przeprowadza się w pkt X (pokazanym na rys. 2) w odległości 7 metrów od najbliższej powierzchni pojazdu rolniczego lub leśnego. Mikrofon umieszcza się 1,2 metra nad poziomem podłoża.
- 1.3.2.2. Liczba pomiarów: przeprowadza się przynajmniej dwa pomiary.

- 1.3.2.3. Warunki badania pojazdów rolniczych i leśnych
- 1.3.2.3.1. Silnik pojazdu rolniczego lub leśnego bez regulatora obrotów pracuje na trzech czwartych prędkości obrotowej, przy której według producenta pojazdu osiąga on maksymalną moc netto. Prędkość obrotowa silnika mierzona jest za pomocą niezależnego instrumentu pomiarowego, np. rolki i tachometru. Jeżeli silnik ma regulator zapobiegający przekroczeniu przez silnik prędkości, przy której osiąga on swoją maksymalną moc netto, pracuje on na maksymalnej prędkości, na którą pozwala regulator.
- 1.3.2.3.2. Przed przeprowadzeniem jakichkolwiek pomiarów silnik jest doprowadzany do swojej normalnej temperatury roboczej.
- 1.3.2.4. Interpretacja wyników
- 1.3.2.4.1. Wszystkie zapisane odczyty poziomu hałasu zewnętrznego są podawane w sprawozdaniu. Prędkość obrotową silnika zapisuje się zgodnie z przepisami art. 8. Rejestruje się również stan obciążenia pojazdu rolniczego lub leśnego.
- 1.3.2.4.2. Pomiary uznaje się za ważne, jeżeli różnica między dwoma kolejnymi pomiarami po tej samej stronie pojazdu rolniczego lub leśnego nie przekracza 2 dB(A).
- 1.3.2.4.3. Najwyższa zanotowana wartość stanowi wynik pomiaru.
- 1.3.3. Przepisy dotyczące badania hałasu zewnętrznego w przypadku pojazdów kategorii C z łańcuchami gąsienicy w ruchu

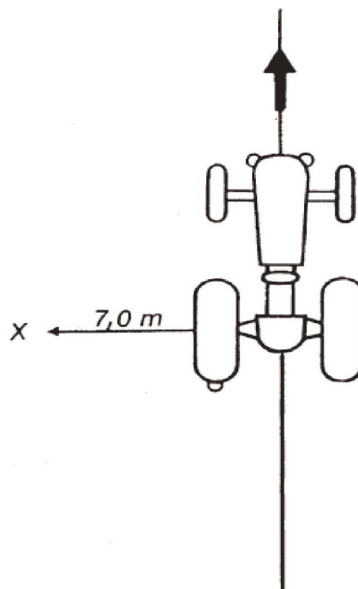
W przypadku pojazdów rolniczych i leśnych kategorii C z łańcuchami gąsienicy pomiary hałasu w ruchu przeprowadza się na pojazdach o masie własnej, w stanie gotowości do jazdy, poruszających się ze stałą prędkością 5 km/h ($\pm 0,5$ km/h), z silnikiem pracującym z prędkością znamionową, na wilgotnej warstwie piasku zgodnie z pkt 5.3.2 normy ISO 6395:2008. Mikrofon umieszcza się zgodnie z przepisami pkt 1.3.1. Zmierzoną wartość hałasu zapisuje się w sprawozdaniu z badań.

2. Układ wydechowy (tłumik)
- 2.1. Jeżeli pojazd rolniczy lub leśny wyposażony jest w urządzenie przeznaczone do zmniejszania hałasu wydechu (tłumik), stosuje się wymogi niniejszego punktu. Jeżeli na wlocie silnika znajduje się filtr powietrza, który jest konieczny do spełnienia wymogów dotyczących dopuszczalnego poziomu hałasu, filtr uważany jest za część tłumika, a wymagania niniejszego pkt 2 mają zastosowanie także do tego filtra.

Wylot rury wydechowej musi być umiejscowiony w taki sposób, aby spaliny nie przedostawały się do wnętrza kabiny.

Rysunek 2

Pozycje pomiarowe dla nieruchomych pojazdów rolniczych i leśnych

-
- 2.2. Rysunek układu wydechowego musi być załączony do świadectwa homologacji typu pojazdu rolniczego lub leśnego.
 - 2.3. Tłumik musi być oznakowany określeniem marki oraz typu, które powinno być czytelne i nieusuwalne.
 - 2.4. Zastosowanie włóknistego materiału pochłaniającego w konstrukcji tłumika jest dozwolone jedynie przy spełnieniu następujących warunków:
 - 2.4.1. włóknisty materiał pochłaniający nie może znajdować się w tych częściach tłumika, przez które przechodzą spaliny;
 - 2.4.2. odpowiednie elementy muszą zapewnić, by przez cały czas stosowania tłumika materiał nie przemieszczał się;
 - 2.4.3. włóknisty materiał pochłaniający musi być odporny na temperaturę przynajmniej o 20 % wyższą niż temperatura robocza (w stopniach Celsjusza), która może wystąpić na odcinku tłumika, gdzie znajduje się ten materiał.
-